2024/2313

10.10.2024

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2024/2313

ze dne 11. dubna 2024

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro námořní bezpečnost na rozpočtový rok 2022

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro námořní bezpečnost na rozpočtový rok 2022,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro dopravu a cestovní ruch,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0107/2024),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů [1] Evropské agentury pro námořní bezpečnost (dále jen „agentura“) dosahoval její konečný rozpočet na rozpočtový rok 2022 výše 115 807 269,88 EUR, což ve srovnání s rokem 2021 představuje nárůst o 9,48 %; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury se odvíjí od rozpočtu Unie a provozních příjmů;

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce agentury za rozpočtový rok 2022 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

C. vzhledem k tomu, že pokud jde o zadávání veřejných zakázek agentury, nebyly za rok 2022 hlášeny žádné problémy vyžadující nápravná opatření, ani nejsou prováděna žádná nápravná opatření vyplývající z auditů a hodnocení z posledních let, ani žádná taková opatření nezbývá provést;

D. vzhledem k tomu, že pokud jde o vnitřní kontrolní systémy agentury, nebyly za rok 2022 hlášeny žádné problémy vyžadující nápravná opatření, ani nejsou prováděna žádná nápravná opatření vyplývající z auditů a hodnocení z posledních let, ani žádná taková opatření nezbývá provést;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že díky monitorování rozpočtu v rozpočtovém roce 2022 byla míra plnění prostředků na závazky v běžném roce ve výši 99,80 %, což oproti roku 2021 představuje mírný nárůst o 0,14 %, a že míra čerpání prostředků na platby v běžném roce činila 98,42 %, což rovněž představuje nárůst o 1,10 %;

Výkonnost

2. vítá skutečnost, že agentura používá k měření provádění svého ročního pracovního programu v klíčových oblastech, k nimž agentura přispívá, a svých horizontálních činností (udržitelnost, dohled, bezpečnost a zabezpečení, zjednodušení, digitalizace, technická pomoc, budování kapacit a strategická podpora) klíčové ukazatele výkonnosti; oceňuje, že daných cílů bylo celkově dosaženo, přičemž jen velmi málo cílů nebylo splněno, zejména z oprávněných důvodů; dále konstatuje, že agentura dosáhla svých cílů pro rok 2022 v souladu s ročním pracovním programem a víceletým strategickým rámcem;

3. bere na vědomí, že agentura se aktivně zapojila do několika iniciativ souvisejících se Zelenou dohodou pro Evropu a poskytla Komisi a členským státům podporu a údaje se zvláštním důrazem na různé návrhy v rámci balíčku „Fit for 55“, např. iniciativu FuelEU Maritime a návrh, jehož cílem je rozšířit systém obchodování s emisemi na námořní dopravu;

[1] Úř. věst. C 73, 28.2.2023, s. 91.

4. vítá skutečnost, že agentura se po nezákonné a nevyprovokované ruské invazi na Ukrajinu v únoru 2022 stala důležitým aktérem, pokud jde o sledování a nahlašování plavidel, které jsou předmětem zájmu; v této souvislosti konstatuje, že služba námořní podpory informovala členské státy a Komisi o plavidlech plujících pod ruskou vlajkou, poskytovala informace o zastávkách lodí v přístavech EU konkrétním členským státům a Komisi a informovala i o zastávkách lodí v souvislosti se sankcemi (např. dovoz uhlí);

5. konstatuje, že služby agentury pro pozorování Země nadále pokračovaly ve vývoji a poskytování kapacity v oblasti dohledu s důrazem na síť CleanSeaNet, námořní dohled programu Copernicus pro agenturu Frontex a podporu mimořádných námořních situací na moři v souvislosti s pohotovostním plánem agentury;

6. vítá skutečnost, že agentura poskytla technickou podporu Komisi a Kontrolnímu úřadu ESVO tím, že se účastnila inspekcí, které tyto orgány organizovaly s cílem posoudit a ověřit provádění a prosazování právních předpisů EU v oblasti námořní bezpečnosti v členských státech;

7. konstatuje, že v roce 2022 agentura poskytla Agentuře Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (EUROPOL) přístup k námořním informačním službám a informačním službám dohledu na její podporu v oblasti prosazování práva a organizované trestné činnosti na moři;

8. konstatuje, že agentura si v roce 2022 zachovala svou úlohu střediska excelence pro budování kapacit, provádění projektu NPP II a uzavírání projektů technické pomoci ve Středozemním moři (Safemed IV) a Černém a Kaspickém moři (BCSEA);

9. vítá skutečnost, že agentura podporuje Komisi v rámci IMO, zejména na fórech, jako je MEPC, PPR a CCC; tímto se podporují klíčové oblasti prevence a udržitelnosti znečištění, včetně strategie IMO pro snižování emisí skleníkových plynů, uhlíkové náročnosti lodní dopravy, bezpečnosti, hodnocení, zavádění a využívání udržitelných alternativních paliv a technologií a redukci odpadu v mořích a hluku pod mořskou hladinou; zdůrazňuje, že nadcházející práce IMO na vypracování odpovídajících požadavků a norem pro používání nových paliv a technologií bude mít klíčový význam pro jejich zavádění na celosvětové úrovni i na úrovni EU;

Efektivita a přínosy

10. konstatuje, že v rámci nového mandátu pro evropskou spolupráci při výkonu funkcí pobřežní stráže agentura sdílí informace, odborné znalosti, postupy, školicí materiály a nástroje s Evropskou agenturou pro kontrolu rybolovu (EFCA) a agenturou Frontex; dále konstatuje, že agentura nadále úzce spolupracuje s Evropským monitorovacím centrem pro drogy a drogovou závislost (EMCCDA) s cílem zvýšit jeho účinnost a ušetřit náklady v důsledku zeměpisné blízkosti obou agentur; vítá skutečnost, že agentura poskytovala centru EMCCDA podporu sdílením znalostí, pokud jde o registraci v systému EMAS, a s agenturou EFCA nadále pokračovala v zajišťování vzájemného záložního mechanismu pro účetní funkci v obou agenturách; zdůrazňuje horizontální přínosy spolupráce, přizpůsobování osvědčených postupů a také to, že společné iniciativy slučují různé pohledy, omezují zdvojování úsilí, posilují učení a vztahy mezi účastníky;

11. konstatuje, že agentura usilovala o zvýšení své efektivnosti a účinnosti automatizací postupů s cílem výrazně snížit administrativní zátěž konkrétních zaměstnanců, což by jim umožnilo zaměřit se na úkoly v souvisejících oblastech s vyšší přidanou hodnotou; konstatuje, že agentura kromě toho zahájila pilotní projekty v oblasti kvalifikovaného elektronického podpisu a integrace podnikových nástrojů do systému ARES; vyzývá agenturu, aby určila více interních postupů, které by mohly být zjednodušeny prostřednictvím automatizace;

Personální politika

12. bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2022 byl plán pracovních míst stabilní a byl naplněn z 99,06 %, přičemž z 212 pracovních míst schválených v rámci rozpočtu Unie (stejný počet jako v roce 2021) bylo jmenováno 210 úředníků a dočasných zaměstnanců; konstatuje, že v roce 2022 dále pro agenturu pracovalo 28 smluvních zaměstnanců a 16 vyslaných národních odborníků;

13. bere na vědomí genderovou nevyváženost vrcholného a středního managementu agentury, v němž ženy zastávají pět ze šestnácti pozic (31 %); bere na vědomí genderově nevyvážené složení správní rady agentury, v níž je z 57 členů 10 žen (18 %); konstatuje nedostatečnou genderovou rovnováhu v rámci celkového počtu 264 zaměstnanců agentury, mezi nimiž je 99 žen (38 %); připomíná, že je důležité zajistit, aby zastoupení žen a mužů bylo vyvážené, a vyzývá agenturu, aby tento aspekt zohledňovala při budoucím náboru zaměstnanců i při jmenování členů svého vrcholného a středního managementu; vítá v tomto ohledu skutečnost, že agentura zahájila akční plán pro rovnost žen a mužů na období 2022–2025, který se zaměřuje na zlepšení genderové vyváženosti a rovnosti v dlouhodobém horizontu na základě kvality; žádá Komisi a členské státy, aby při předkládání nominací svých členů do správní rady agentury přihlížely k tomu, že je důležité zajistit vyvážené zastoupení obou pohlaví; vybízí agenturu, aby rovněž přijala tzv. chartu o rozmanitosti a začleňování, a aby se i nadále podílela na iniciativách, které podporují rozmanitost a začleňování na pracovišti na všech úrovních hierarchie;

14. zdůrazňuje přetrvávající problémy při náboru vyslaných národních odborníků vzhledem k tomu, že je obtížné přilákat odborníky z členských států; poukazuje na to, že agentura měla několik neúspěšných výběrových řízení; navrhuje, aby interní smluvní zaměstnanci měli možnost přejít do další funkční skupiny tím, že se zúčastní obecného výběrového řízení; pokud jde o zvýšení efektivity, konstatuje, že agentura hodlá zlepšit své postupy, aby zvýšila svou účinnost a účelnost a dosáhla optimálního využívání svých lidských a finančních zdrojů, a vyvíjí úsilí v této věci;

15. vítá skutečnost, že v souvislosti s předcházením obtěžování na pracovišti bylo jmenováno šest nových důvěrných poradců poté, co úspěšně dokončili povinné odborné školení, a daní poradci v agentuře v současnosti vykonávají tuto úlohu;

16. konstatuje, že agentura zahájila projekt strategie v oblasti lidských zdrojů konzultací se zaměstnanci, vedením a výborem zaměstnanců, projekt na vytvoření on-line zaškolovacího programu pro nově příchozí a přípravné práce související s rozhodnutím o pracovní době a hybridní práci, které měly být přijaty v roce 2023; žádá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria průběžně informovala o pokroku v této záležitosti;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

17. bere na vědomí, že členové a náhradníci správní rady agentury jsou žádáni, aby při svém jmenování a poté každý rok podepsali prohlášení o závazku a důvěrnosti a aby na začátku každého zasedání správní rady oznámili jakýkoli (potenciální) střet zájmů, který by mohl narušit projednávání jakéhokoli bodu pořadu jednání; konstatuje, že všichni zaměstnanci (včetně vrcholného vedení zapojeného do konkrétních postupů) musí ohlašovat (potenciální) střet zájmů v různých řízeních, jako je řízení zadávání zakázek a nábor zaměstnanců; bere na vědomí, že v průběhu roku 2022 oznámil jeden člen výběrové komise případ střetu zájmů v rámci výběrového řízení a po analýze prohlášeného střetu zájmů byl daný člen nahrazen;

18. konstatuje, že agentura přijala politiku v oblasti konfliktu zájmů pro členy správní rady EMSA, která stanoví zásady, jimiž se řídí nestrannost a nezávislost jejích členů a jejich náhradníků, a definuje opatření k zajištění jejich praktického uplatňování, aby se předešlo nevhodnému uplatňování nestrannosti a nezávislosti členů rady během jejich výkonu povinností minulými, současným nebo budoucími zájmy a zmírnilo se riziko, že by k tomu mohlo dojít;

19. bere na vědomí, že na internetových stránkách agentury jsou zveřejněny životopisy členů správní rady a vedoucích pracovníků;

Další připomínky

20. oceňuje, že v souladu s rámcem řízení rizik agentury byl rejstřík rizik v roce 2022 plně aktualizován a doladěn a že během této činnosti byla zvláštní pozornost věnována identifikaci potenciálních rizik souvisejících s podvody a celkovým příležitostem; dále vítá, že v souvislosti s invazí Ruska na Ukrajinu bylo odhaleno několik nových rizik a příležitostí souvisejících s touto závažnou krizí, které byly zahrnuty do aktualizovaných registrů rizik;

21. blahopřeje agentuře, že vyvinula řadu produktů ad hoc, které členským státům a Komisi pomáhají při provádění sankcí EU souvisejících s invazí Ukrajiny Ruskou federací, jako je podávání zpráv o zastávkách lodí, pokud jde o konkrétní náklad a vlajku, pod kterou se loď plaví; dále vítá skutečnost, že agentura vypracovala a poskytuje příslušným aktérům měsíční zprávy o dopadu vývoje na Ukrajině na námořní dopravu a obchod;

22. vítá skutečnost, že agentura v roce 2022 provedla různé zelené činnosti, mimo jiné realizovala např. rozsáhlou komunikační kampaň k ekologizaci, vytvořila opakovaně použitelnou stacionární místnost, zúčastnila se Evropského týdnu mobility a snížila základní teplotu v prostorách během zimního období;

23. připomíná, že agentura zahájila činnost v roce 2019 projekt ekologizace, jejímž cílem je zavést environmentální řízení, a že poslední etapa projektu uzavřená externím ověřovacím auditem se uskutečnila v lednu 2022; konstatuje, že v důsledku toho agentura získala označení EMAS a zveřejnila své environmentální prohlášení;

24. konstatuje, že agentura zintenzivnila svou spolupráci s Agenturou Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost tím, že se účastnila pilotního projektu budoucího provádění připravovaného nařízení o kybernetické bezpečnosti; dále konstatuje, že agentura posílila svou spolupráci s centrem CERT EU tím, že prodloužila zvláštní dohodu o úrovni poskytovaných služeb, která nyní zahrnuje více opatření, jako je vyšší počet posouzení bezpečnosti, a poskytnutím přístupu ke sledování bezpečnostních událostí v reálném čase v rámci IT infrastruktury agentury EMSA; dále konstatuje, že agentura provádí pravidelná bezpečnostní hodnocení s týmem centra CERT EU a poskytovatelem interinstitucionálních bezpečnostních služeb Rady;

25. konstatuje, že agentura zavedla různá opatření s cílem zvýšit svou viditelnost na veřejnosti a přítomnost na internetu, jako je pořádání konferencí, sdílení videí vysvětlujících hlavní činnost a pravomoci agentury, živé vysílání a zahájení „dnů otevřených dveří agentury EMSA“;

26. vítá závazek agentury posílit svou mnohojazyčnou komunikaci, která zajistí větší dostupnost pro všechny evropské občany; konstatuje, že pětiletá strategie agentury, evropská námořní environmentální zpráva a evropská zpráva o námořní bezpečnosti jsou nyní k dispozici ve všech 24 jazycích EU;

27. zdůrazňuje význam agentury v oblasti námořní bezpečnosti a požaduje, aby v tomto rámci i nadále poskytovala technickou pomoc Komise při inspekcích podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 725/2004 ([2]) o zvýšení bezpečnosti lodí a přístavních zařízení; zdůrazňuje, že počet incidentů v oblasti kybernetické bezpečnosti v námořním odvětví se v posledních letech výrazně zvýšil;

28. vyzývá k podpoře digitalizace námořního odvětví usnadněním elektronického přenosu údajů, podporou zjednodušení a poskytováním integrovaných systémů a služeb námořního dohledu a informování o situaci a služeb poskytovaných Komisi a členským státům;

29. zdůrazňuje, že růst loďstva EU (jak z hlediska počtu lodí, tak z hlediska prostornosti) je ve srovnání s růstem celosvětového loďstva pomalejší; v posledních pěti letech zaznamenalo loďstvo EU růst o 3,4 %, na rozdíl od světového loďstva, které vykazovalo významnější míru růstu ve výši 7 %;

30. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 11. dubna 2024 ([3]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole evropských agentur.

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 725/2004 ze dne 31. března 2004, o zvýšení bezpečnosti lodí a přístavních zařízení (Úř. Věst. L 129, 29.4.2004, s. 6).

([3]) Přijaté texty, P9_TA(2024)0280.